

VFP-kurs, är det något som finns på riktigt – undrar textförfattaren Christer Olofsson.

Foto: Adobe Stock (OBS! text inlagd i bilden)

I valet och kvalet ...

Så var det då valtider igen. En tid då politiker, på olika nivåer och inriktningar, plötsligt verkar ha kommit på en rad kreativa förslag om hur man skall lösa olika problem. Årets val har på ett särskilt sätt handlat om vården och skolan. Överlag verkar det finnas för lite av de mesta. För få lärare, för lite sjukvård, brist på läkare och sjuksköterskor m.m. Att det finns brister i primärvården, och en närmast ökande brist på allmänmedicinska specialister, nämns numera mest i förbifarten. Det kanske uppfattas som en så ingrodd självklarhet att den inte längre behöver påpekas. Eller så har man slut på ideér om hur man skall lösa problemen. När kruttröken skingrats efter valdebatter och val, inträder ofta en märklig amnesi hos politikerna. Under de närmaste 3–4 åren verkar man helt glömt bort vad det var man lovade. Ibland kanske medvetet

eftersom man då kan återuppta samma ideér under kommande val. Eller så kan man tillsätta en utredning. Då kommer man ofta fram till att det finns problem som man ska försöka lösa framöver.

Vid en hastig överblick över vad de politiska företrädarna skriver och orerar om vården skulle man lätt kunna misstänka att de haft någon form av gemensam utbildning eller rådgivare. Det finns ju SFI – svenska för invandrare. Det kanske även finns VFP – valpropaganda för politiker? Ser man på vad som framförs gällande primärvården verkar en del varit flitiga deltagare i VFP-kurserna. Från flera håll framförs att primärvården skall vara nära och lättillgänglig. Hur nära är något osäkert. Ska den finnas i alla kvarter och i alla småbyar ute i glesbygden? Att det saknas allmänläkare i primärvården verkar vara något som man kan frånsä. Däremot finns det

en rad åsikter om hur dessa läkare skall arbeta. Från allianspartierna framhålls närmast som en kär gammal vän att man ska ha en personlig läkarkontakt. Underförstått att den numera oftast är opersonlig? Det skall även finnas (som vanligt!) husläkare. Numera har man dock filat lite på konceptet och anger att det skall finnas särskilda husläkare. De tidigare var det inget särskilt med så de dog ut. Från vänsterhåll verkar man vara övertygad om att bemanningsproblemen är ett minne blott. Man föreslår nämligen längre öppettider och gratis besök i primärvården. Om det ändå inte finns några läkare så gör det väl inte så mycket om vi har öppet lite längre. Då blir ju problemet spritt över tid! Blir det dessutom gratis så kan ännu fler söka och få besked om att vi tyvärr inte har några läkare tillgängliga.

Problemet med skenande kostnader

för hyrläkare och annan inhyrd personal har inte legat överst på politikernas agenda på senare tid. En orsak kan möjligen vara att varje gång man bestämt sig för att lösa problemet har kostnaderna ökat ännu mer. Man får hoppas att det inte kommer några nya beslut under närmaste tiden. Då riskerar väl vissa landsting att gå i konkurs!

Att man inte så gärna diskuterar hyrläkare kan möjligen bero på att man faktiskt inte har några nya idéer att komma med. Det finns ingen möjlighet att sluta med hyrläkare i primärvården utan att samtidigt göra en mycket omfattande inskränkning av verksamheten. Det är ju inte precis något som man som landstingspolitiker kan torgföra om man vill bli omvald. För det vill man väl?

Det finns ett antal basala önskemål gällande primärvården som återkommer år efter år. Dessa kan sammanfattas med att befolkningen efterfrågar en primärvård som bemannas av kompetenta allmänmedicinska specialister. Läkare som kan sin sak, löser problem och ger tydliga svar. Läkare som har förmåga att se hela människan och kan tänka sig att lösa både små och stora problem. Läkare som har en allmänmedicinsk

metodik som sitt handlande och inte strävar efter att likna slutenvården så mycket som möjligt. Det finns även ett stort behov av att prioritera och använda befintliga resurser på ett adekvat sätt. Alla behöver inte en egen läkare. Men för de som tilldelas en egen läkare p.g.a. att det finns ett tydligt behov (äldre, multisjuka, vissa psyk.patienter m.fl.) innebär det en trygghet för patienten och en markant avlastning av vården på alla nivåer. För att åstadkomma detta behövs det läkare med allmänmedicin som specialitet. Det är även läkare som är väl värda sin lön – även om de skulle råka hamna på samma nivåer som hyrläkare numera kan komma upp i.

Valtider är säkerligen kvältider för många politiker. Tyvärr verkar kvalen lindras snabbt efter valperioden då man sedan återgår till det vanliga. Man kan ju alltid tillsätta en ny utredning!

CHRISTER OLOFSSON
Distriktsläkare

Annons